

Lesebok for hele folket

De er trykt i over 8 millioner eksemplarer- Nordahl Rolfsens lesebøker formet og dannet tre generasjoner nordmenn. Nest etter Bibelen og NRK er det bare hans lesebøker som har hatt så stor innflytelse på den norske folkesjelen.

Sitat: Øyvin Frisvold, førsteamanuensis ved Bibliotekstudiene, Høyskolen i Oslo i Aftenposten Historie nr 12, 2017.

Historien om industrieventyret på Notodden og Rjukan kom også med i lesebøkene. Fortellingen skulle bidra til å bygge stolthet om den store norske oppfinnelsen og mennene som stod bak.

En reise til Telemark

En dag i vinter som det var 15 graders kulde, ringer ingeniør Kloumann, en av direktør Eydes utmerkede medarbeidere, i telefonen: «Vil De være med til Rjukan?» «Ja» - «Har De ulvepels og storstøvler?» - «Ja» - «Jeg kommer med automobilen klokken halv fire». – «Velkommen!»

Aa jo, jeg kom med op at kjøre. Vi sat paa bukken, for min vert tok chaufførens plads. Han maatte nøie sig med at sitte bak i kalesjen og tute, saa folk kunde høre hvad det var for nogen oberster som kom, og ta vare baade paa sig selv og hestene sine.

Snelandskabet lyste i det deiligste maaneskin. Og vi før som en ving gjennom Bærum, Asker og Lier og strøk kl 5 tvers gjennom Drammen.

Kl 6 var vi paa Ekerskogen ved Kongsberg – men der var det saa haalket og glat at hjulene stundom før rundt paa samme flekken, og stundom drev efter siden, saa vi avladelig maatte braastanse og var glad vi ikke gik paa hodet utfor veien (...).

Notodden - Hvem har tændt disse blus? Hvem har gjort Notodden til en by? Hvem har pludselig stampet denne byen op av jorden? Fosse, kunde vi sige, Svelgfossen og Rjukanfossen. Men de har jo i aartusener stampet forgjæves. Nei, vandkraften alene har ikke magtet det. Det maatte være noget at bruke kraften til. Det blev hentet fra luften (...)

Norgesalpeteren kaldes den. Det navn har den faat fordi det er norske mænd som har fundet ut hvorledes man skal gaa frem. Kristian Birkeland og Samuel Eyde har æren av det.

Dahl i Rolfsens lesebok 1912.

Oppgave:

1. Hvorfor måtte passasjeren her ha ulvepels og storstøvler?
2. Han sitter på bukken – hvor i bilen kan det være?
3. Hvor lang tid brukte bilen fra Drammen til Kongsberg?
4. Hvordan er beskrivelsen av Notodden?
5. Vi kan si at teksten er nasjonsbyggende. På hvilken måte?

